

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	15 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények, czimzandók.

Az ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJÁZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kiadó-hivatal:

Küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1875. második negyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Stein János

„Kelet” kiadója.

A hét eseményei.

Budapest, május 8.

(A.) Politikai életünk még nem volt oly élénk, oly érdekeltiséget keltő és figyelmet érdemlő, mint a héten, melynek végéhez jutottunk. Nem volt nap, mely többé-kevésbé fontos ügyeket nem hozott volna felszínre. Egyszer az első évnegyed tényleges bevételeinek és kiadásainak kimutatása, mely sok támaszpontot nyújt pénzügyi helyzetünk megítéléséhez, mászor a képviselőházban újra megindult és hatalmas hullámokat vető budgetvita, azután a felsőház nagy feltűnést keltő szavazata, legújabbán ismét a belügyminiszter három fontos körrendelete és tegnap este a szabadelvű párt értekezletén történt nyilatkozatok — mindezek közéletünk olyan mozzanatai, melyektől az életbe vágó jelentőséget megtagadni nem lehet.

A budgetvita már lezajlott. Eredménye csak egy van. Járult ugyan egy kevéssel a pénzügyi helyzet tisztázásához, de mivel még ama kormányjavaslatok, melyektől a deficit végleges kiküszöbölése várható, csak az előkészítés stadiumában vannak,

nap, a vita súlypontja inkább abban van, hogy az egyesült ellenzék kombinált támadása a legteljesebben meghiusult az új majoritás imponáló erején. A kormány és a többség mostan is olyan szilárdon egymás mellett áll, mint születése idejében. A szabadelvű párt tudja, hogy a kritizálás ideje még nem érkezett el; hogy időt kell engedni a ministeriumnak programja részletes megállapítására. Ma még vajmi keveset követelhetni a kormánytól, csak a legsürgősebb ügyek elintézését kell tőle várni s hogy ez ügyeket valóban elintézésre juttatja, hogy ad dolgot a törvényhozásnak — azt ellenségei sem fogják tagadhatni. Az új képviselőház többségének lesz feladata, hogy annak idejében valóban kész programot kérjen a kormánytól, mely akkor a programot csakugyan nem fogja megtagadni.

A főrendiház többségének határozata a törvényszékek reductiója tárgyában meglepő voltánál fogva szokatlan felhívást öltetett. Sőt jelentőségét az első pillanatban fölülte túl is becsülték. Késéskivül nem kellemes ez incidens, de tényleg hatással nélkül fog maradni. Az egész világ tisztában van azzal, hogy 107 törvényszék hazánkban valósággal absurdum, hogy az igazságtűgy érdekeivel is ellenkezik, pénzügyi szempontból pedig olyan pazarlás, melyet indokolni nem lehet. Ausztriának nagyobb lakossága, szerfölött élénk kereskedelmi és üzleti viszonya mellett is elég hatvanöt e. f. törvényszék. Ha tehát sok a törvényszék, akkor reductálni kell számukat. A kormány nem ejti el az eszmét s a képviselőház változtatlanul visszaküldendi a javaslatot a főrendeknek, kik a második tárgyalás alkalmával bizonyára nem fognak szerdai szavazatokhoz ragaszkodni. E szavazásnak tehát nincs materialis, hanem csak erkölcsi eredménye lesz, a menyiben kimutatta, hogy a főrendek egy része határozottan oppositionalis állásba helyezkedett az új kormányfővel és párttal. Ez baj ugyan, de semmiképpen sem olyan baj, a melytől meg kellene ijedni.

A belügyminiszter három rendeletének szövegét hozták a tegnapi esti lapok. Közigazgatásunk két fontos hiányának orvoslását célozzák e rendeletek. Az egyik erőlyes szavakban ad kifejezést azon óhajnak, hogy a tisztviselők részéről esetleg a hivatalos hatalommal elkövetett visszaélések büntetlenül ne maradjanak s ez ügyre nézve megteszi a szükséges rendszabályokat. Még fontosabb a második rendelet, mely

addig is, míg ez törvény útján történhet, az egyletek jogviszonyát szabályozza s azokat a közigazgatás kellő ellenőrzése alá helyezi. Az egyleti élet eddig ugy szolván olyan volt nálunk, mint a vadon. Nemzetiségi, socialistikus egyletek alakultak, mert alapszabályokból az egyletek valódi célját ki nem vehetni, a közigazgatás pedig nem sokat törődött működésükkel s így olyan tevékenységre is vetemedtek némelyek, a melyet az államérdek szempontjából tűrni nem lehet. Ez állapotnak akar véget vetni a belügyminiszteri intézkedés, melyet remélhetőleg nem sokára más hasonló rendszabályok fognak követni s így közigazgatásunk lassankint azon helyzetbe hozatik, hogy csakugyan meg bír felelni élethivatásának.

— A képviselőház máj. 6-iki ülésén

előnk bejelenté a közigazgatási kinevezett Balogh, Zmeskal és Pissuth képviselők lemondását; ennek folytán nem levő több tárgya a Madárász által e tárgyban bejelentett indítványának, indítványozó azt levétetni kéri a napirendről. — Simoncsics interpellálja a kultusminisrt a dunaföldvári alapítványi uradalom bérlejtje által elkövetett egy visszaélés tárgyában. Szentpály előadó benyújtja a vasúti és pénzügyi bizottság jelentését a vasúti törvényjavaslatok tárgyában, Péchy miniszter kéri, hogy az a hétfői ülés napirendjére tűzessék. A ház ez értelembe határoz. Felvetetvén a budget-törvényjavaslat általános tárgyalásának folytatása, Csiky Sándor a szokottnál is unalmasabban bizonyítgatja, hogy az anyagi és szellemi bukástól csak a közösügyek eltörlése menthet meg; kimutatja, miként lehetne a budgetből 32 milliót törölni, s így a deficitnek véget vetni; s kijelenti végül, hogy a tvjavaslat elfogadja. Ezzel a törvényjavaslat általános tárgyalása befejeztetvén, Horváth Lajos előadó szükségletlennek tartja védelmére kelnia törvényjavaslatnak, mely érdemileg nem is támadtatott meg, s melyet a jobboldali ellenzék is elfogadott, hanem előznek tartja egyszerűen elfogadásra ajánlani azt. Szólásra van még jogosítva Simonyi Ernő, a kisebbségi indítvány előterjesztője, ki is hosszasan s általa már gyakran elmondott érvekkel polemizál a belügyminiszter beszéde ellen, s ellenindítványának elfogadására kéri a házat. Erre megtörténvén a szavazás, a szélsőbal néhány tagja ellenében az egész ház elfogadja a budgettörvényjavaslatot. A részletes tárgyalás folytán a javaslat egy pár, a pénzügyminiszter által indítványozott alak-

szert módosítással fogadtatott el. Ezzel az ülés véget ért.

— A főrendiház május 7-iki ülésében ismét gróf Cziráky János foglalta el az előki székét. A jegyzőkönyv felolvasása után Szőgyény-Marich László azt indítványozza, hogy a jegyzőkönyvi kivonat, mely a bírósági törvényjavaslat elvetését tudatja a képviselőházzal, ne egyszerűen a tény felemlítésével, hanem az indokok kifejtése mellett közöltesse. Ez ellen felszólt Mesznil b.; támogatta az indítványt Majláth György országbíró; — Wenckheim Béla b. minisrtelnök ellene nyilatkozott.

A hosszú vita folyamán Tomcsányi azt indítványozta, hogy Szőgyény indítványa és az a föltéti határozat a mai ülés jegyzőkönyvébe foglalandó; mire Szőgyény kijelenti, hogy ez esetben, nehegy új diskussio merüljön fel az indoklás felett, inkább visszavonja kívánságát. A jegyzőkönyv tehát indoklás nélkül hitelesített.

Ekkor Majláth György, országbíró foglalja el az előki székét.

Első tárgyai a közbüntetések kiszolgáltatása végett Oroszországgal kötött szerződés vétetett föl, melyet a ház észrevétel nélkül elfogadott.

A kereskedelmi törvénykönyv kerülvén napirendre, Cziráky János gróf azt ajánlja, hogy a javaslatból csak azon szakaszok olvastassanak, melyekre a bizottság irányi módosításokat ajánl. Simonyi Lajos b. kereskedelmi minisrt előadja a törvénykönyv keletkezését és főbb elveit.

Tombor István áthozza a képviselőház részéről a határvideki erdők megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot és a folyó évi budgetjavaslatot.

Ezután felolvasatnak azon irányi módosítások, melyeket a bizottság a kereskedelmi törvénykönyv egyes szakaszaira nézve indítványoz. Elfogadtatnak.

— A képviselőház máj. 7-iki ülésén

Tisza belügyminiszter egy törvényjavaslatot nyújt be a rendes katonaság s honvédség természetben való ellátásának megváltása tárgyában, a törvényhatóságok által kivethető pótdóról, megjegyezvén, hogy óhajta ugyan a kormány tárgyalását, de kijelenti, hogy ettől nem teheti függővé az országgyűlés fölölátását. A törvényjavaslat a közoktatási bizottságnak adatik ki. Ezután a budgettörvényjavaslat fogadtatott el harmadszor fölölvasásban. Tárgyalás alá vétetvén a községi törvény né-

A mythoszok magvát, az istenek történeteit egyes tételekbe foglalták össze, melyekhez csak a papok fértek és melyekbe, mint titkokba, (mysteriumok) csak az új tanítványokat avatták be.

A mythosz jobban-jobban átváltozik taná. Papok kezébe jut a mythoszok tovább képzése, s a papi költők és dalnokok a mythoszok magvához a legvirágosabb szálakat fonják...

Az írás ányoldala azonban, a mi a mythosz-alkotást is megakasztotta, abban áll, hogy az általa lefalconzott gondolatvilágot sokan örök időkre szólónak tartják, a mi a későbbi kor eszmeáramlatára igen ártalmas lehet. Aztán nemcsak az igazságot, hanem azzal vegyest a tévedés és csalódás átkát és az utókorra hagyja.

Az ember feladata, hogy a régen leirtak értékét helyesen megítélni s ha szükség azok at a békákat, melyeket a betű a gondolatra és értelmeire rak, loverni tudja.

VII.

A mythosz alkotó-kor végszakának függelke volt az astrologia. Az égi testek forgása, az ő vallásos fenségességök miatt, a szellem tudat-körében igen nagy jelentőségű lett. A csillagok hatalmas befolyásu lelkek, melyeknek járása sem isten, sem ember előtt nem lehetett közönyös.

Egymáshoz és naphoz való helyzetök jelentőségteljes, a mit kiszámítani a papság feladata. E vizsgálásban nem volt akkor semmi tisztán-tudományos cél.

A magusok nem akartak méréseikkel egyebet, mint ama hatalmas és a jövőt s a földiek sorsát intéző lények gondolatát megtudni. Az

mely szakaszainak az önálló törvényhatóságú városokra kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat, a ház azt általánosságban s részleteiben minden vita nélkül elfogadta. A mentelmi bizottság jelentése alapján gr. Batthyány Zsigmond és Babes irányában elhatározta a mentelmi jog felfüggesztését, Ugronra nézve pedig a mentelmi jog felfüggesztésének megtagadását. Tárgyalás alá vétetett azután a zárszámadási bizottság jelentése az 1870-i zárszámadások megvizsgálása tárgyában. A jelentésben indítványozott határozatok közül annál, mely az állam-javakban levő bérhátralek növszerint kimutatására hívja fel a kormányt, Széll Kálmán pénzügyminiszter a céltalan sok munka kiküldése végett javasolja, hogy csak jószágtesztentként terjesztessenek elő a bérhátraleki kimutatások. A ház e javaslatot Prileszky azon megtoldásával, hogy az 1000 frton felüli hátralek növszerint mutattassanak ki. A bizottság azon indítványához, hogy a budget tetelein túl felmerülő tulkiadások iránt a minisrtorium esetenként póhlitelt, kérjen. Prileszky indítványozza, hogy ez csak a jelentékenyebb tulkiadásokra mondassék ki Széll pénzügyminiszter pártolja. Helfy és Irányi ellenzi e módosítást. A ház azonban arval együtt fogadja el a bizottsági indítványt. A jelentés tárgyalása befejeztetvén, végül még a zárszámadási bizottságnak a vasúti költségre vonatkozó jelentését intézte el, mire az ülés véget ért.

— A nassóvidéki erdők ügyében kiküldött bizottság bevézte működését, hitelesítvén s végleg megállapítván a jelentést, a melyet a bizottság előadja Papp Lajos a ház elé terjeszt.

— A belügyminiszter állítólag három rendeletet bocsátott ki. A kérdéses rendeletek elsője buzdítja a törvényhatóságokat, hogy hatáskörükben mindent megtegyenek arra, hogy a közigazgatás lehetőség jó legyen. A belügyminiszter tudja, hogy a törvényhatóság közigazgatás elleni panaszok sok esetben jogosultsággal bírnak. Elrendeli tehát, hogy ezen panaszok okai megszüntetessenek. Mert, ugymond, létjoggal csakis oly intézmény bír, s fennállása fejlődése csakis oly intézménynek biztosítható és biztosítandó, a mely igazolja, hogy ezen igényeknek megfelelni képes.

A második rendeletben oda utasítja a belügyminiszter a törvényhatóságok főnökeit, hogy a köteleességeiket nem teljesítő hivatalnokok ellen a legnagyobb szigorral járjanak el.

A harmadik rendelet, mely szinte a törvényhatóságok elleni panaszok okai megszüntetessenek. Mert, ugymond, létjoggal csakis oly intézménynek biztosítható és biztosítandó, a mely igazolja, hogy ezen igényeknek megfelelni képes.

Közvetve azonban a tudományt is előmozdítja ez a vizsgálódás, mihelyt az ember külsőleg feltűnő és általánosan elismert központra talált, mire a figyelem a legkülönbözőbb irányu kitérések után is önkéntelenül rászállt.

Valamint a szerves világban kell egy központ, mely állandó jegeződésszerűen legyen a szerves alakulásnak, szintegy a belműködések tovább fejlődése végett kellett egyoly szilárd gyűpönt, mely a látást és a rendezett világos észrevételt követtette s mintegy a térben tájékoztatól szolgáljon.

Ez a vezérpont a szem édenyhátyájának kiváló helye, állandó regulator, mely a téri viszonyok rendezésére és felfogására tanít. Az égen szintén ily constans irányított keresett és talált az ember, mely az egész boltozat áttekintését megkönnyítette, s észrevételét tudásá nőni segítette: ez a fiastyuk volt.

A lélek e pontról kiindulva emelkedhetett az „állandó változás” képzetére, melynek mintegy gámkódása alatt jutott az örökkévalóság és végtelenség fogalmainra.

Az említett szilárd pontok a gondolkodás kösirtjei voltak. Az ember tisztá is merete ott kezdődik, midőn benyomásainak khaosza csoportokká, rendekké kezd tömörülni a kikapott állandó pontok körül.

De a lélekben fölmerült új kérdésekre elsőben téves feleleteket ad az ember.

Felméri Lajos.

(Folyt. köv.)

A „KELET” TÁRCZÁJA.

AZ EMBERISÉG

ÖSTÖRTÉNETE.

(Die Urgeschichte der Menschheit, mit Rücksicht auf die natürliche Entwicklung des frühesten Geisteslebens, von Otto Caspari, 2 kötet. Leipzig. Brockhaus 1873.)

VI.

(Folytatás)

A sírkövek még inkább izgattak a kép-rásra, legjobban pedig a mythikus processus latról készült bálványképek és templomhelyek, helyeknek disztisei ránk nézve egy nagy be-isorozat, valódi lapidar-irat.

A kiváló kézügyességgel bíró varázslók és apok irtak elsőben képjeleket s azokba mint-gy beképezték ama képzetek (talán istennevek, ythoszok stb.) jellemző vonásait, mikre em-ketzetni vagy czélozni akartak.

Az írásnak erre a fokára majd minden épek eljutottak, mint ezt a mai nyugoti aus-alokról s méginkább az indiántörzsekről tud-k, hogy állathörökre rajzolnak és képeket nak, melyek összefüggésekben képzetsorozatot leznek.

Az ennyire nem haladott törzseknel ta-lkozunk a tatowirozással, a minek vo-sai csak nagy ritkán czifraság, mert rende-n festői és babonás ismérvei egy személyiség lajdságainak; mondhatni a legkezdetlegesebb smód.

Az amerikai kultúra földén talált képek és a Nil vidéki legrégibb írásjegyek bámulato-san hasonlítanak az indiánok képirataihoz.

Az indián pl. fejnélküli férfival jelzisa ha-lált; az egyiptomi az égboltozattal, melyen egy csillag van; a régi mexicói az ugynevezett kó-sesikgyótt (Messerschlange) oly kígyóképpel jelzi, melynek a hátán kőkes van.

Az írásmód fejlődésének második szaka a phonétikus írás, midőn az önként érthető képjegyek darabokra váltak.

Az írás két elemből állt: egyfelől önálló képekből u. n. írásbeli közsókból, és bizonyos gyakran visszatérő kezdő szótagokból u. n. írásjelvényekből, pl. ag helyett leirták a sas képét, mert neve A g volt; a t helyett kez-irtak, mert neve T ot ezzel a hanggal kezdődött; r helyett száját, mi annyi, mint Ro. stb. így keletkezett a 25 tagból, betűből álló egyiptomi abecé.

Ez a hieratikus betűrendszer volt a féniciai, héber, görög és latin abecének főfor-rása.

Az írás volt az a szilárd ragasz, mely az eddig hullámzó képzeteknek azt a tartós szilárd-ságot adta, minőlfogva a kezdetleges tudomány és tanultság megszülelhetett.

Nemcsak a képek és írásjelek fejlődtek ki, hanem a számok és tárgyasitottem-lékjegyek is, mint az ismételt benyomások regisztrálása, jegyzékbe szedése.

A sírkövek nemcsak egyik alapja az írásje-leknek, hanem arra valók is voltak, hogy az alattok nyugvó halottak számát jelezzék.

Ha az északiak u. n. kőköreit te-kintjük, azok oly állandosított emlékek, melyekben fogalom és szám még egybeolvadtak.

A „Közérdek“ úgy találja, hogy selyem ruhák, négyes fogat, inasok, dáridók, járiák

A „Magyar Politika” az „Ellenőr” szemrehányásaira felel. Pártja tagadhatatlanul öröme mel látni, hogy a felsőháznak nézetei támogatóra találta. A párt törekvése a törvényszékek redukciója irányában nem a törvényjavaslat elvetésére, hanem módosítására célzott. Azon vád tehát, hogy a párt sem takarékoságát, sem reformokat nem óhajt, alaptalan. Takarékoságot követel az igazságszolgáltatás

előadta a mai gyűlés czélját s felolvasa az
jegyzőkönyvet, melyet a párt által kiküldött
bizottság, egyetértve a balok által kiküldött
tagokkal fölvetettek, s melyben a „szabadelvű
párttá átalakulás hangsúlyozva van, s melynek
elfogadására ajánlott. Az előadottak helyesbe-
tétvén, illetve a szabadelvű párttá átalakulá-
sra határozatilag kimondatván Dobolyi Sándor
Szarvadi Lajos tagtársak kiküldettek, hogy
tanácsesháznál üléselőz balokat értesítsék az ere-
ményről, hogy aztán közös gyűlésre lehessen

Az ókor a korcsomákat, vendéglőket ne ismerte; ha valamelyik jó módu család tagja idegen és távol levő helységbe utazott, valamely ismerős családnak szállt. Ezt az ismereséget ízlől ize hagyományozták; a tárgy, melyhez ezt a hagyományt kötötték, az ismeretségi jelzője (symbolum, tessera hōspitalis) a két család neveit rejtette, melynek értelmét az anyag minősége gyarapíthatta. A tanodái értesítő is oly jelzőlogót képezzenek, mely a

— **Kolozsvár** képviselő bizottsága
tisztviselői kara tegnap tiszteletgett a fővá-
ratóság új főispánjánál. Az inposans menet
köztsziszteletben álló főispánhoz természetesen
polgármester Simon Elek vezette, de az m
nem természetes, hogy a polgármester ur ü
Tulj-Napoca.

völzö beszédét oly tapintatlanul választott histo-
riai adatokkal vegyítette, midőn szokott fixa
ideájával állott ismétlen elő s érzékeny köny-
veket hullatott a város elkobzott autonómiaja
fölött, a miért az állami hatalom képviselőjül
főispán áll a törvényhatóság élén, ki — a szó-
nok szerint — a feudális idők maradványaként
szerepel, ez állásánál fogva, a mai előrehaladt
időkben. Nekünk, épen megfordítva, ugy tet-
szik, hogy a polgármester ur él még ma is a
régicasterialis idők dohos levegőjében, kü-
lönben alig tarthatná különösnek, hogy a par-
lamentaris felelős miniszteri kormányforma ke-
retében minden municipium körében képvisel-
tetnie kell magát a központi kormánynak, hogy
egy az állam közérdekei folyton megőrizve le-
gyenek. De míg, ha idomos lenne is a szent-
sített és életben levő törvény ellen folyton
dictiozni épen annak a közhivatalnoknak, ki ugyan-
ezen törvény alapján bírja tisztviselői állását, még
akkor is legkevesebb furcsa egy tapintatra mutat az
iló ily kiválasztása, hogy épen a tisztelges alkal-
mával magyarázzák meg a főispánnak, hogy
te bizony a régi vár-urassági időköt képviseléd a
mi civilisált köreinkben. Ám a tisztelgők
nagy serge harsány éljenezivel igyekezett szóno-
kának botlását helyreigazítani s a főispán ur
is méltó leplet, a feledés fátolyát, borítá a pol-
gármesteri szokszavakra s ismert tapintatának
finom nyilatkozataival simítá el a polgármes-
teri beszéd kellemetlen benyomásait. A beszéd
után a főispán ur körbe járta a tisztelgők so-
rait „beutatókakra, mint mondá, semmi szük-
ség közöztünk” — s szívélyes szavakat váltott
az egysékek, addig is, míg a hivatalos teen-
dők terén találkozónak. És mi reméljük, hogy
a találkozások előnyére fognak válni mind
városunk közügyeinek, mind a törvényhatóság
reputációjának.

— **Lapunk** szerkesztője egy esés követ-
keztében több napja beteg levén, orvosi rende-
letből semmit sem dolgozhatik s ez okon nem
válaszolhat azoknak, kiknek felelettel tartoznék.

— **A kir.** igazságügyminiszter Moga
Ödön, marosvásárhelyi kir. táblai joggyakorno-
kot a szilágysomlyói járásbíróshoz aljegyzővé
nevezte ki.

— **Földesi István,** köztisztvisletben áll-
lott városi polgár önként nyugalomra helyezése
tegnap délután ment végbe, a résztvevők igen
tekintélyes sorainak kíséretében. A gyász-szer-
tartás nt. Szász Gerő, esperes ur végezte meg-
hatóan, a halotti kíséret pedig a városi tiszt-
viselők karából, élén a főispánnal, a képviselő-
bizottság számos tagjából s az intelligencia több
képviselőjéből állott. Nyugodjanak békében a
becsületben megöszült derék polgár hült te-
temei!

— **Szombaton** szinre került a rég
hirdetett opera-paródia „Hamlet” Hopp Gyul-
ától, Zajonghi fordításában. A mennyire kive-
hettük, szövege elég csinosan van fordítva, azon-
ban magának a műnek parodisztikus vonatko-
zásai gyarlók s távolra sem oly sikerültek, mint
pl. a Szép Helenában vagy Szép Galat-
heában előfordulók. Még „Hamlet” alakja a
legsikerültebb, a mennyiben világhírdalma sze-
rencsésen van egyes nevetséges modern viszo-
nyokból magyarázva; valamint Opheliával való
viszonya is sikerülten van parodisálva. Azonban
egyenes valóban szép és vonzó s ez estén ugy
az egyes előadók zenészek, mint a kar kifogás-
talanul énekeltek; csak az a kár, hogy mi itt
nem ismerhetvén az opera Hamletet, meg kell
elégednünk a dráma Hamlet paródiájával, míg
a zenei komoly példány-kép nem áll előttünk.
Nem ártana azonban kissé rövidebbé tenni a
darabot valami úton módon, mert hiába! azt
már csakugyan nem követelhetni, hogy annyi
lélekkel, annyi belemélyedéssel hallgassuk vé-
gig a hosszúra nyúló paródiát, mint a fenséges
tartalmú tragédiát. A csekély számú közönség
meglehetősen türelmetlenül nézte és hallgatta vé-
gig a sikerült előadást. Ki kell emelnünk Med-
gyasi Ilka (Ophelia) és Zajonghi (Hamlet)
énekét és játékat, továbbá Marcellt (Király),
Latschareknét (Királyné), Kassait (Kolonus),
Szentgyörgyi (Szellé) két jelenetében hatal-
mas derűtséget idézett elő. Tegnap Vasárnap
Szigeti József drámája „Szécsi Mária” került
szinre. Színeszceink mindnyájan buzgalommal
játszodtak. Kovács (Vessellényi F.) Némethy
Irma (Szécsi Mária) Földényi (Gyűzősi) Kassai
(Kádas) játéka sok élvezetet nyújthatott volna
a közönségnek; de közönség nem igen volt. Hiá-
ba az esték kezdenek kellemesedni s a termé-
szet művészetét minden kritika vagy kifogás
nélkül és ingyen lehet élvezni. Közeledjék te-
hát a színművészet is a természethez, t. i. a
nyári színházhoz; ott talán több méltánylást
talál Földényi kitünően sikerült Gyűzősije is.

— **Bokor József** igazgatása alatt ál-
ló gyermek színtársulat, melyről lapunk mult
számának megemlékeztünk volt, Kolozsvárra
megérkezett és szerdán május 12-én fog elő-
szór fellépni. „A tigris” és „Potrohós Jankó”
című vigjátékokat adják elő. Ez alkalommal
Bokor József ur mint operette énekes mutatja
be magát, ösvesen négy előadásban lépnek föl
a nemzeti színpadon. A lapok általában sok di-
csőretest mondanak Bokor úrról és társulató-
ról s így mi is kíváncsian várjuk előadásait.

— **Főuri menyegző.** Tegnapelőtt tar-
totta esküvőjét czegei gróf Wass Jenő erdélyi

földbirtokos hetei Bakó Irma kisasszonynyal;
az egyházi szertartását Haynald Lajos kaloesal
érsek saját szertartásmesterével végezte az
örömapa, gróf Wass Sámuel ur szállításán. Ta-
nuk voltak: gróf Lónyay Menyhért és Rad-
vánszky Béla urak. Nyoszolyó-lány gr. Bethlen
Vilma, Clotild főhercegnő udvarhölgye. Vőfé-
lyek: Deák Farkas és Salamon Géza urak.
Az egyházi szertartást kedélyes villáreggeli
követte, hol a szokásos pohárköszöntések sem
hiányoztak. — Haynald érsek az ifjú párt,
gróf Wass Samu az érseket éltette. Br. Orezy
Bódog gr. Lónyay Menyhért, mint násznagyot,
Deák Farkas gróf Bethlen Vilma, a nyoszolyó-
lányt stb. Déltűn az ifjú pár a gróf Was-
sok czegei ősi kastélyába utazott.

— **A kolozsvári** nemzeti színház mű-
sora 1875. május hó 10-től, május hó 24-ig.
Hétfő május 10-én Jakab urfi, 5-dik bérlet
szám, kedd 11. nines előadás, szerda 12. Bo-
kor J. társulata. Pajkos diákok, 6. b. sz. csü-
törtök 13. Bokor t. Női könyvek 7. b. sz. péntek
14. Bokor t. Egyetlen leány 8. b. sz. szom-
bat 14. Bokor t. Kukli prédikációk 9. b. sz. va-
sárnap 16. nines előadás, hétfő 17. Panna asz-
szony leánya először 10. b. sz. Jövő
húti előkészületre kijelöltetnek kedd
18. Neszei torony 11. b. sz. szerda 19. nines elő-
adás, csütörtök 20. operette 12. b. sz. péntek
21. nines előadás, szombat 22. Londoni arsz-
jánok E. Kovács Gyula jutalomjátéka. vasárnap
23. Panna asszony leánya 2-or. További előké-
születre kitézetnek: ujak: Cserebogár, Udvari
bolond. Régiek: Keán, Fertály mágusok, Jegy-
gyűrű, Tulipatán.

— **Az „egyetemikör”** tegnapi közgyű-
lésén Petrá József helyébe tiktárnak Szentkir-
ályi Gyula választatott meg 18 szavazattal
idősebb Török István 17 szavazata ellenében.
A választás által megürült helyre bizottmányi
tagnak Récsi Géza választatott meg.

— **Adományozás.** A bibornok-her-
czegprimás ő eminentiája az erdélyi részekben
fekvő százfalusi r. e. iskolára 100 frtot adom-
ányozott.

— **Kitüntetett** iparosok. Az orsz. ma-
gyar iparegyesület közgyűlése által következők
lettek kitüntetve ezüst vagy bronzéremmel. Ezüst
érmet nyertek: Pots Samu lakatos, Szász Fer-
encz műhelyében Kolozsvárt szorgalom-
és szakügyességéért, különösen azon bánásmódjá-
ért, melyet a tanoncok oktatásában és neve-
lésében kitartóan tanusit. Székely Anna gyári
munkásnő Brassóban Ludvig Lipót harisnya-
gyárában, szorgalmáért. Bronzérmét nyertek:
Farkas Antal mészáros, Benigni Sámuel urnál
Kolozsvárt, becsületessége és hűségéért. Záho-
zály Márton asztalos Lászlóffy Ferencz műhe-
lyében Kolozsvárt, szorgalma és hű munkás-
ságáért.

— **A közlekedési** miniszter az ország-
gyűlés feloszlása után, nagyobb körutat szándé-
kozik tenni az ország erdélyi és délkeleti részé-
ben, hogy az ott folyamatban levő vasuti mun-
kálakat, különösen a magyar-oláh vasutak
csatlakozására vonatkozó építésetek személyesen
megtekintse, valamint az erdélyi közutak álla-
potáról a helyszínen téjékoztást nyerjen.

— **Segesvárt** a napokban elhalálo-
zott Róth F. edinánd végrendeletében 10,000
frtnyi szép alapítványt hagyott hátra, a se-
gesvári tanítók és hatósági hivatalnokok özve-
gyei számára segélyezési alapra. Az alap az ot-
tani presbyterium által fog kezelteni.

— **Emberölés** Poplakán. A napokban
a poplakai vendéglőben a fogadós és egyik ven-
dége között lényeges vélemény különbségek
merültek fel, a melyek az ottani szokás sze-
rint késéssel fejszével egyenlítették ki. A ven-
dége egy törvényszéki leg is jól ismert verekedő
ifjonez késéssel támadta meg a fogadóst, a ki
erre fejszével olyat ütött a támadó fejére, hogy
az rögtön szörnyet halt. A poplakiai véleke-
dése szerint az ifjúnak előbb utóbb ugy is ez
lett volna a sorsa, ennél fogva a vendéglős nem
is lenne büntetendő. A törvényszék azonban ez
argumentállást nem respectálván a vendéglőst
elfogatta. A vizsgálat folyamatban van.

— **Pogány György** volt alsófehé-
r-megyei főispántól e hó 4-én vett búcsút a me-
gyei tisztikar, városi hatóság, papság, a ma-
gyar kir. honvéd s a cs. kir. huszártisztikar.
A megye új főispánja Zeyk Károly f. hó 9-én
tartá bevonulását N.-Enyedre. A megyei és vá-
rosi hatóság s a testületek mindent megtettek,
hogy ő nagyméltóságát illő tisztelettel fogad-
hassák.

— **Csikszentmihályi** Sándor Sámuel
földbirtokos és dobokamegyei bizottmányi tag,
az 1848—49-iki szabadságharcban honvédtis-
zt, e hó 6-án élete 54-ik évében Szárván
jobb létre szenderült. Béke poraira!

— **Dobokamegye** főispánja ő méltó-
ságának folyó hó 4-ikén, 94-ik szám alatt kell
rendelete folytán, a megyei közgyűlést f. hó
20-ára összehívom. Sz.-Ujvárt 1875. maj. 5.
Sombori József alispán.

— **Szilágyi Sándor** a történelmi tár-
sulat máj. 7-iki választmányi ülésében olvasta
fel Szabó Károly értekezését az Andrassy csal-
ád 1569-iki csiki adományleveléről. Az And-
rassy család már a 16-ik században kiváló
állást foglalt el a székelyek közt. Andrassy
Péter 1569-ben Csik-Gyergyei királyi bi-

rálja volt. Értekező behatán és eredeti okmá-
nyok alapján ezáfolja több történész azon állí-
tását, hogy az Andrassy Mártonnak és Péter,
nek Csik Szent-Imre és Csik-Szent-Királyról
szóló adománylevellei 1550-ben keltek volna-
holott azok 1569-ben adattak ki. Több adattal
bizonyítja, hogy az 1562-iki székely felkelés
előtt törvényes adománylevelet székely birtok-
ról a királyok nem is adhattak: van ugyan
egy két adománylevel az 1562. előtti időből-
de az azokban adományozott birtokok királyi
várhoz tartoztak, nem pedig a szabadalma-
zott székelyföldről, melyet a birtokos magva-
szakadta esetén nem a király hanem a szoms-
zédok örökölték. E jogukat a székelyek több
izben fegyveres erővel is védelmezték. A hite-
les adománylevelekből, melyeket Szabó Károly
bemutat kitűnik, hogy Andrassy Márton egyi-
ke volt azon erdélyi főuraknak, kik a Marti-
nuzzi által 1551-ben Erdélyből kiűzött Izabella
királynét és fiát Lengyelországból 1556-ban
visszahozták és hogy ugyanő, fiával Péterrel,
(a fentebb említett királybíróval) együtt a
székely nép 1562-iki felkelésének leverésében
II. János király oldala mellett küzdött. And-
rassy Péter személyesen is részt vett János
hadjárataiban, és a török udvarnál követségben
s járt. Értekező végül azon óhaját fejezi ki,
ihogy az Andrassy család régibb története is
hozzászék tisztába, különösen pedig Gyöngyössy
Bartholomeusz és Buday azon állítása, mely
szerint az Andrassy család a Szt.-István ide-
jében élt Andorás hősök származék. Értekező
fejtegetései felett a székely birtokjogról élen-
kebb vita kezdett fejlődni, mely a „Századok”
hasábjain fog folytatattatni, mikor az értekezés
ott meg fog jelelni.

— **Atadalmi kiadványok.** Em-
lékbeszéd szárhelyi gr. Lázár Kálmán l. tag
felett. Xantus János l. tagtól, Ára 10 kr. A
kerületre redukálható felület-egészetek elméle-
téhez, Réthy Mórtól. Ára 15 kr. Kaphatók az
akadémia könyvtáradóhivatalában.

— **A vulkányi** m. kir. postahivatal
folyó hó 15-kével véglegesen megszüntetettik.
Ezen postahivatal kezbesítési kerületét képező
községek, n. m. Alsó-Borbatény, Felső-Borba-
tény, Iszkröny-Borbatény, Korojesd, Kipuluj-
nyág, Lupény, Alsó és Felső Urikány, Vaj-
dej és Vulkan a petrosényi postahivatal kézbe-
sítési kerületébe osztanak be.

— **Ajánék.** Zichy Ferencz gr. kon-
stantinápolyi nagykövettől a m. n. muzeum
érdekes ajándékot kapott. Cyprus szigetén ez-
előtt pár hóval igen szép görög régiségeket á-
tak ki, melyekből a gróf egy kis válogatott
gyűjteményt állítván össze, azt a nemzeti mu-
zeumnak adta. A gyűjtemény meghaladja a 100
darabot, s benne igen szép vásák, lámpák, kis
medenczék vannak, rajzokkal diszitve, körülbe-
lül a VI. századból Kr. e. a görög művészet
fénykorából, szép phöniciái üveggyűjtemény
egészíti ki a becses ajándékot. — Ugyancsak
gr. Hadikné, szül. Barkóczy Ilona grófnő
egy szép, sértetlen és erősen opalizált római fogantus
üvegkancsót ajándékozott a muzeumnak, mely
a régi Breguetium romjaiból került elő.

— **Kállay,** a belgrádi osztrák-magyar
főkonzul, a „Pester Lloyd” szerint a diploma-
ciai pályáról csakugyan visszalép és a politikai
pályára szándékozik lépni.

— **N.-váradi** hírek. A városi tűzoltók
ezredik órsége holnap lesz, mely alkalomból az
önkéntesek este nagy gyakorlatot fognak tar-
tani. A nyári tornázást egy kis ünnepélyeség-
gel tegnap délután nyitották meg. Az ünnepé-
lyes megnyitás Pünkösöd másodnapján lesz. —
A virág-kiállítás a közönség tetszésével talál-
kozott. A látogatók száma három nap alatt
1084 volt. Többen melyek jutalmakat és ki-
tűntetéseket. A színeszék megérkeztek, tegnap
volt az elő előadás a szinkörben nyertek.

— **Uj sport.** Floridában egy vállalkozó
kigyóviadalt rendezett, melyben két csörgőki-
gyó, egy királykigyó és egy Alligator vettek
részt. E harcrot amerikai lapok rendkívül iz-
gató látványynak állítják. Az Alligator a két
csörgőkigyó által teljesen legyőzöttet és sebei-
ben meghalt.

— **Bukarestben** magyar reáltanoda
lesz. Az ottani magyartársulat elnöke Nagy
István derék honfitársunk ugyanis f. év mart. 31-
én, 50 éves jubileuma alkalmával 200, azaz két-
száz magyar aranyat vagyis romanai értékben
2350, azaz kétezer háromszáz ötven frank ala-
pítványt tett le egy Bukarestben, a „Magyar
társulat” által részben e célból vásárolt tel-
kén állítandó felekezeti színezet nélküli közös
magyar reáltanodára. Az alapító kifejezte re-
ményét, hogy e szép cél megvalósítására ma-
sok is fognak segélylyel járulni, de ha nem
is, alapítványa folytonosan csak e célra fordít-
ható. A nemes alapító példája azonban nem
maradt követés nélkül. Az ünnepélyen jelen-
váltak azonnal 1317 francot irtak alá három
évi kötelezettséggel. Az egyesület választmá-
nya ezenkívül feladási íveket küldött szét s
felfogja hívni a nagy magyar haza lakóit ada-
kozásokra. A „Magyar társulat”, mely e tőkét
egészen külön kezeli, már is sokat tett ezen
ügyben. Még 1873-ban a város közepén oly
czéllal vásárolt egy épületet telket, hogy azon,
mihelyt saját megtakarítandó pénzeiből telik,
egy hasonló tanintézetet állíttson föl. Ama helyi-
ség, az épületnek szánta tett átalakítások-

kal együtt — többet fölemésztett 25,000 frank-
nál, s ebből a társulat még ez év kezdetén
4000 frankkal tartozott, de ebből ez évben ed-
dig 2000 frank tőke, és 400 frank kamat-
tartozást befizetett. Ezenkívül a „Magyar tár-
sulat” szellemi táplálékul könyveit szaporítja,
hírlapokat járat, és elhalálozott tagjai tisztes-
séges eltemetetésére egyenként 140 fran-
kot fordít, minthogy e cím előfordulása nél-
kül is — a mult évben is többet adott ki
1600 franknál. Valóban méltó dolog, hogy a
magyar haza lakosai ezen külföldön élő derék
honfitársaik szándékát melegen pártfogolják.

— **Kolozsmegye** ma tartja rendkívüli
közgyűlését a törvényhatóság részéről válas-
tandó kataszteri biztosok névsorának megál-
lítása végett. A biztosok a törvény értelmében
a megye nagy-, közép- és kisbirtokosai sorából
választatnak, s mint haljunk a választás alá
beosztandók névsora teljes garantiat nyújt ez
oly fontos állami közügy sikeres keresztülvitele
iránt.

— **Bismarckról** következő, a vasem-
bert tökéletesen jellemző vadászalandot beszél-
nek a német lapok. Egy vízi-szalonka vadászat
alkalmával a herceg vadásztársa G., egy köp-
cös és kövér ur hirtelen majdnem nyakig süp-
pedt a mocsárba, s kétségbeesetten rákiáltott:
Segélj hát az istenért kedves barátom, hisz látod,
hogy ebbe az átkozott mocsárba belefulladok.
Bismarck megviszálta a teremtőnek, s meg-
győződött, hogy a segélynyújtás lehetetlen.
Hogy egy lépés még, s ő is belesüpped. De
azt is belátta, hogy ha barátja arra a kis kes-
keny szilárd talajra, mely a mocsárt szegélyezé,
saját erejéből felkaspaszkodhatik, mentve van.
— Kedves barátom — mondá egész nyugodt-
tan barátjához — te innen nem menekedhetél;
senki sem menthet meg. Hogy azonban soká
ne kiülődjél, s mégis tisztességesen halálal
halj meg, megmentelek a lassu fuldoklás kel-
lemetlenségeitől, s főbe foglak löni. — Az ör-
dögbe! — kiáltá barátja — én nem akarok
meghalni. — De Bismarck, a ki belátta, hogy
itt mentségről csak azon egyetlen esetben le-
het szó, ha barátja félelme és életösztöne őt
természetfölötti erőfeszítésre kényszerítik, főle-
melte fegyverét s célba vette őt. „Maradj
nyugton, hogy jól célba vehesselek. Nemsoká-
ra mindennek vége lesz. Isten veled. Légy nyu-
godt, német kiemeléti fogom értesíteni!” A
urat erre halálfélelem szállta meg; összeszedte
teljes erejét — és szerencsésen kikaspaszkodott
a szilárd talajra. — Így, — mondá B. —
most meg vagy mentve. Senki sem közelíthet
volna hozzád, a nélkül, hogy veled együtt el ne
veszessen. Tanuld meg ebből is, hogy a férfi
erejét saját maga képezi.”

— **Alexandrine** bajor hercegnő műn-
cheni táviratok szerint máj. 8-án agyszélhűdés
következtében elhunyt.

— **Indigenatus.** Becke, volt irodalmi
pénzügyminiszter özvegye az osztrák állampol-
gári kötelek alól felmentetett, minthogy hazánk-
ba szándékozik átköltözni. E hírrel kapcsolat-
ban a bécsi „Freundenblatt.” megjegyzi, hogy
az idén minden ausztraiara, ki magyarra lesz,
száz magyar esik, kik osztrákká lenni óhajta-
nak. Szomorú, ha való!

— **Mária-Terézia-tallérok.** Több
olvasónk előtt talán nem lesz ismeretes, hogy
e tallérok jelenleg leginkább Afrikában és
Ázsiában vannak forgalomban. Dr. Andrée Ri-
kárd az afrikai utasok közléseiből kimutatta,
hogy az 1780-iki Mária-Terézia-tallérok a Vö-
ros-tengertől és az indiai óceántól a nagy ka-
raván-utakig, melyek Mursuktól dél felé vezet-
nek, tehát délen a déli szél. 10-ik fokáig, ös-
szesen mintegy 180,000 német □ mföldön
mindenütt ismeretesek. Borneóban madártallé-
roknak nevezik a kétéjtű sasról. Andrée vizs-
gálatai csak Afrikára terjednek; de a Mária-
Terézia-tallérok Ázsiában is nevezetesen Mezo-
potamiában és Kurdisztánban, szintén forga-
lomban vannak.

— **Dr. Ewald,** a hírneves orientalista
s theolog, ki egyuttal mint a hannoveri párt
vezére a német parlamentben jelentékeny po-
litikai szerepet is játszott, f. hó 5-én halt meg
Berlinben. Dr. Ewald, mint tübingai és göt-
tingai tanár, rendkívüli szorgalmat s irodalmi
tevékenységet fejtett ki s neve a theologusok
között, különösen az ó-testamentomi exegetikára
vonatkozólag első sorban említettik. Ewald 1803-
ban született Göttingában s politikai szereplé-
se, mely tévesztett irányra miatt hatástalan
volt, 1866 óta tart. Legnevezetesebb művei:
„Kritische Grammatik der hebräischen Sprache,”
„Ausführliches Lehrbuch der hebräischen Spra-
che des alten Bundes,” „Das hohe Lied,” „Ueber
einige Sanzkrit-Metra,” „Abhandlungen zur
orientalischen und biblischen Literatur,” „Ge-
schichte des Volkes Israel bis auf Christus”
stb. Ő alapítá a „Zeitschrift für die Kunde
des Morgenlandes” című folyóiratot, 1849 ben
pedig szerkesztője volt a „Jahrbücher der bib-
lischen Wissenschaften” nevű tudományos vál-
alatnak.

— **A földgömb** népessége egy leg-
ujabban megjelent németországi statisztikai mun-
ka alapján kerekén 1397 millióra tétetik, sza-
batosabban számítva 1,396,842,000-re, 2 mil.
448,769 német négyzögmértöldnyi területen.
A lakosok számának felénél több, azaz 798.
mil. 907,000 Ázsiára esik, nem egészen egy negye-

de 302,973.000 Európára, míg a maradék Af-
rika, Amerika és Ausztrália közt oszlik meg,
és pedig: Afrikára esik 206,007.000, Ameri-
kára 84,382,000 s végre Ausztráliára 4 millió
563.000. Átlag a földgömb minden négyzög-
mértöldjére 577 lakos jut. Európában azonban
a népesség sűrűsége majdnem háromszor akko-
ra mint e középszám, t. i. 1684 lakos minden
négyzög földrajzi német mértöldön. Ázsiában
egy négyzögmértöldön 932 ember lakik, Af-
rikában 380, Amerikában 112, Ausztráliában
végre 28. Ezen szám csoportok érdekessége an-
nál nagyobb, mivel azok a legujabb részint hiva-
talos kimutatások, részint tudományos kutatások
eredményeül tekinthetők.

— **Táborszky és Parsch** zenemű-
kereskedésében Budapestén ujjonnan megjelen-
tek: Bláhné legkedveltebb dala. 1. A há-
romszéki leányokból. „Maros vize folyik cse-
desen.” 2. A falu roszszából. „Fogadásom tilt-
ja szeretn.” stb. Énekhangra zongora kísérettel
(vagy zongorára magán) alkalmazta Erkel Gyula.
Ára 80 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás

A tordai kisigótt pénzár-egylet forgal-
máról ápril havában 1875.

Bevételek.

Pénztári maradék március hórl 2979
frt 14 kr, havi rendes és rendkívüli betét
5437 frt 07 kr, könyvdíj 20 frt — kr, ka-
mat, provisio és váltódíj 1291 frt 03, bélyeg-
díj 42 frt — kr, 131 tagtól visszafizetett köl-
csön 40730 frt — kr.

Összes bevétel 50499 frt 24 kr.

Kiadások.

160. váltó mellett kölcsön 40810 frt
kezelési kiadás 363 frt 76 kr, bélyegre 42 frt
— kr tőke-visszafizetés 7764 frt 41 kr, pénz-
tári készlet 1519 frt 07 kr.

Összes kiadás 50499 frt 24 kr.

Tordán, május hó 6-án. 1875.

Közlő az igazgató választmány.

A magyar keleti vasút üzleti bevételeinek.	Bevételek				A főigazgatóság.			
	Pénzár- és gyors szállítványokért	teher áruért.	összesen	frt	kr	frt	kr	frt
1874. (azelőtti év) 80 mértöld.)	61411	77	108340	77	173066	66	33	98
Ápril. hóban	129235	83	971074	83	412754	33	63	63
Jan. 1. márc. 31-ig	44188900	60	377915	60	585820	39	61	61
összesen	16039750	74	129235	74	150761	98	98	98
1875.	61411	83	971074	83	412754	33	63	63
Ápril. hóban	129235	83	971074	83	412754	33	63	63
Jan. 1. márc. 31-ig	44188900	60	377915	60	585820	39	61	61
összesen	16039750	74	129235	74	150761	98	98	98
Ápril. hóban	129235	83	971074	83	412754	33	63	63
Jan. 1. márc. 31-ig	44188900	60	377915	60	585820	39	61	61
összesen	16039750	74	129235	74	150761	98	98	98

— **A gy.-fehérvári** piac árjai ápril.
24 dikén 1875. (alsó-ausztriai mérő.) Tiszta-
buza 3 frt. 65 kr. Rozs 2 forint, 45 kr, Elegy

Pályázati hirdetmény.

A Parajd Felső-Sófalvi 400 frt. fizetéssel és 32 forint irodai átalányával javadalmozott körjegyzői állomásra pályázatot nyitattik, s a választási határidő **első május 29-dik nap d. e. 10 órára** Parajd község-házához tűzetik ki.

Felhívtnak a pályázni kívánók, hogy az 1871. évi XVIII. d. t. cz. 74. d. k. §-a 3-dik bekezdése értelmében nyert bizonyítvánnyal felszerelt folyamodásukat a kijelölt választási napot megelőzőleg három nappal előlírthoz beadni sziveskedjenek.

Felső-Sófalván, május 6-án, 1875.

A Korondi járási Dullólól.

MÁTYUS JÓZSEF,

dulló.

Az „Erdélyi kölesönös jég- és tűzkármentő társulat-“nak tagjai szabályai alapján, együttesen azonos érdektől szövetkezést képeznek, en maguknak — bármilyen körülmények között — teljes kártérítést biztosítandók. Részesedvén ekénti oltalomban, az avar szemben elvállalt kötelezettség teljesítése alól sem vonhatja ki magát a társulatnak egy tagja sem! Minél fogva tisztelt figyelemzetnek ezennel mindazon t. cz. tagok, kik eddig — tűzbiztosítási szakmát illetően — e kötelezettségnek nem feleltek meg, a szabály 39. § értelmében kiírt, s minden egyesnek körülírt tudatott pótdíj befizetését any nyíval inkább teljesíteni, mivel azzal, nemcsak felebarátai támogatást élvező kö kötelezettségnek teszen eleget, hanem megóvja egyszersmind magát, attól: hogy adott társaszerződési nyilatkozata értelmében, szabályszerűen azon kikötés érvényesíthetése ellene, melynek fogva az elvállalt kötelezettséget önként teljesíteni nem akarókkal szemben, az eredeti díjtétellek hatszorosa összege, váljék rajtuk felhajtandó tiszta adóssággá, a társulati közsar taléktöke javára.

A társulat nevében az igazgató

KULISSEKY JÁNOS.

Nagy József

arany- és ezüstműves Kolozsvárt
főter br. Józika-ház 9. szám.

Ajánlja a n. érd. közönségnek jól berendezett és a legnagyobb esinnal kiállított **bécsi és külföldi arany- és ezüst ékszer áruinak** dús raktárát. Legutányosabb áron ódon tárgyakat is megvesz, vagy becsere. (Óvásul) Raktárában minden egyes tárgy valódisága a m. kir. bélyeggel van hitelesítve.

(179)

(7-10)

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alólrt igazgatóság, hogy a kolozsvári hitel bank és zálogkölcön-intézetnél elzálogosított s folyó évi **április-hó végéig**

lejár, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az

(227)

(1-3)

I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműk, háziesszközök, árúk stb.

árverése lesz

folyó évi június 7-kén.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-neműk, ékszerek stb.

árverése lesz

folyó évi június 14-kén.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek. **Figyelemzetet.** A kiváltás vagy átírás végett beadott de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai ez alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni. Kolozsvárt, 1875. május 8-án.

A hitelbank és zálogkölcön-társulat igazgatósága.

Csak 20 kr. és 25 kr. minden rőf. darab. és pár csak 20 kr. és 25 kr.

(218)

(3-6)

Az ujonnan berendezett

„20 és 25 kros árucsarnok 20 és 25 kros“

főter ENGEL gyógyszer-tára és a várdá között.

Ajánlja a n. é. közönségnek dúsán ellátott árú raktárát, melyek **olcsó és jószágban** az árusabbakat jóval felülmúlják; ott kapható: mindennemű mosó karton, Creton, Piquet, Batist, butor-gradli, fehér-gradli, függöny szövet, kanavász, szőttés szőnyeg, szőrkötös kelme, Barege, Gazir és Eerui szövetek, valamint vászon gyöles, Chiffon és Anginet minden rőf csak 20 kr. és 25 kr. Mosó és szőrkendők, fehér és színes zsebkendők, asztal és törölköző-kendők, férfi és női nyakkendők darabja csak 20 kr. és 25 kr. Férfi és női keztyűk, fehér és színes barisnyák párja csak 20 kr. és 25 kr. Ezekben kívül még sok minden itt elő nem sorolható tárgyak rőf, darab és párja csak 20 kr. és 25 kr.

Midőn a n. é. közönség becses pártfogását kéri, biztosítják az árú jósa és legpontosabb szolgálatról a

tulajdonosok.

Csak 20 kr. és 25 kr. minden rőf, darab és pár csak 20 kr. és 25 kr.

(223)

(2-3)

Gyermekruha raktár.

Van szerencsém a n. érd. közönséggel tudatni, hogy gyermekruha raktáromat

a hiduteza 27 számú házhoz

(hidkapun kimenet jobbra, Reschner-féle ház) tettem át, s egyszersmind a legválasztékosabb és lehető legutányosabb árú fin-gyermek és munkásoknak való ruhákkal látam el.

Vidéki megrendeléseknek gyorsan és pontosan eleget teszek.

Özv. Krémer Ferenczné.

(198)

(5-6)

Kereskedő tanuló

kerestetik egy helybeli fűszer- és vaskereskedésbe. Értekezhetni Szilly Alajos urral Kolozsvárt bel-magyarutezában.

A pünkösdi — ünnepekre!

A bécsi világtárlaton

éremmel kitüntetett, saját gyártmányu

férfi- és hölgy-czipők

dús raktára,

minden

verseny kizáró minőségben

és jutányos árban.

Legdúsabb választékú, minden európai divat szerint készült, a legelső gyárakból való

Neh. Csapó Sándor nagy Bazárjában,
a főteren, a „Nemzeti Szálló“ alatt.

férfi- női- és gyermek-szalma- és szőr-kalap- raktár,

és minden kigondolható díszárú szokatlan olcsó árban.

Az üzlet régi nagyszerűsége nem változott.

DEMIJEN I.
m. kir. egyetemi könyvkereskedése

A hírlapokban bárki által hirdett könyvet, képet és hangjegyet szintűgy helyben, mind vidékre gyorsan szállít.

A bel- és külföldi irodalom legújabb termékeit készen tartja, s bővebb megtekintés végett házhoz is küldi.

ZONGORA TÁR.

(165)

(9-12)

Építész iroda és építés vállalati üzlet hirdetés.

Van szerencsém a nagy érdemű város és vidék közönségének tudomására hozni, hogy: Építész és építés vállalati üzlet irodánkat 1875. április-hó 25-kén Kolozsvárt fapiac 5-dik számú házban megnyitjuk, (addig is értekezhetni ugyanott.)

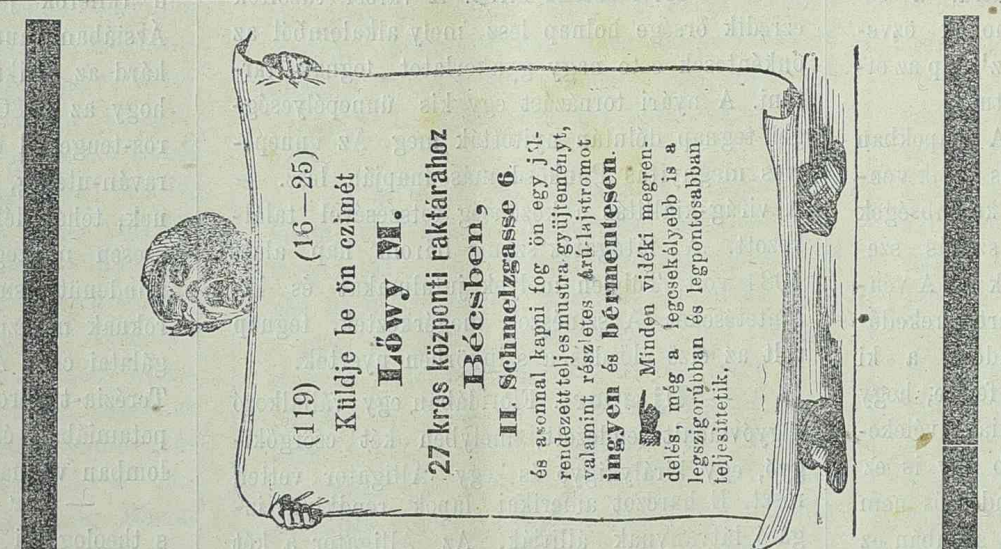
Elvállalunk e szakmába vágó minden néven nevezhető megbízásokat u. m. tervképzéseket, részletrajzokat, költség-számításokat sat. és azoknak felépítését száraz és vízipépítésnél.

Eszközölünk minden építési kivitel, műszaki vezetést, úgy minden e szakmába vágó becsés felvételeket, eszközölünk továbbá a fővárosokban szélesebb ismeretünk és összeköttetésünknek fogva minden az építészetbe vágó megrendeléseket jóállás mellett.

Ajánljuk magunkat az építető közönség figyelmébe.

Értekezhetni reggel 9 óráig 12-ig, délután 2 óráig 4 óráig.

HORVÁTH TESTVÉREK, építésszek.

Vizsgálatok meg mindent, s tartásat meg a jót!

(494) Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok által kitüntetett gyógyszer.

Dr. Miller mohnövény-nedve.

Leghathatóbb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkasság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek számarhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyult. — Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.

Miller övbalszama görcsök ellen.

Törvényes vegytani-elemzés szerint 1868. április 8-káról a névnyország leghasznosabb nemiből a legzorgalmasabban készíve, erősítő és tüdő hatását fogva megszűre kitűnően ismerve a gyomor és végbél nyálkassága, emésztés hiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorbad, vérhas, puffadás és kölika fájdalmak ellen. Ezenkívül legkiválóbb és legerősebb szer hosszas és kimerítő beregségek ellen. Eredeti, horganykapszák, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 ft 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.

Valódi minőségben kapható Kolozsvárt BINDER K. és ENGEL J. gyógyszerészeknél.

Ezen kívül kapható még Aradon: Tonnes és társánál, és N. S. Pinesnél. Szászváron: Rükernél. Bádon: Lebitzkynál. Beszterczen: Kalp F. né K. Fehérvárt: Fröhlichnél. Csik-Szeredában: Leichnél. Dézen: Krémernél. Fogarásban: Steinbárnál. Gy. Ditróban: Szathmárinál. Gy. Szent-Miklóson: Fröhlichnél. N. Szebenbe: Reistenberger F. né. Kézdi-Vásárhely: Lukácsnál. M. Vásárhely: Buchernél. Madgyesen: Biennél. Szamosújvárt: Csaszánál. Temesvárt: Gaszner Ióttó gyűjtődjében. Segesvárt: Teutschnál. S. Szent Györgyön: Csatlak és társánál. Szász-Régenben: Dietrichnél. Brassóban: Jekelius F., Stenner F., Kugler F., Caltz G., Duschein J., Mántus T., Popovits G., Száva G. uraknál.

Vegyműhely és központi raktár Brassóban Miller Gyula gyógyszerésznél.

Használati utasítás mindegyik szerhez három nyelven.

Göröcsök elleni óvatosságra Nagy üveg 1. 50. kis üveg 80 kr.

Borszéki Borvíz

a legjobb eddig ismeretes savanyúvíz

1875-dik évi

FRISS TÖLTÉS

legolesóbban hozatható

MISSSELBACHER J. B. és fiától

Segesvárt

(213)

az az

(2-2)

a Borszéki ásványvíz szállítási főraktárából.

Á R A K:

a Segesvári pályaudvarra téve Netto készpénzül

1 láda 50 üveggel per 1 kupa	9 frt — kr.
1 " 25 " " 1 " " " " " " " "	4 " 60 "
1 " 30 " " 1 1/2 " " " " " " " "	6 " 75 "
1 " 30 " " 1 Liter " " " " " " " "	4 " 50 "
1 " 48 " " 1/2 " " " " " " " "	6 " 25 "

Üveg törés és hiányért semmi sem pótolatik.

Kisebbs rendelmények, vagy esmeretlen czégek rendelményei csak utánvét mellett teljesíthetők.

Első május:
a „Sétatéri kiosk“ megnyílt.

Van szerencsém a nagy érdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint:

a „Sétatéri kiosk“ a cukrász üzlethez megkivántató mindennemű cikkekkel teljesen ellátam és pedig úgy, hogy reméllem a n. érd. közönség teljes megelégedését kiérdemlendem. Finom sütemények, frissítő italok, fagyalt, jeges, hideg, meleg és fekete kávénak jószágáról, úgy szintén pontos kiszolgáltatásáról kezeskedem, valamint igyekeztem, mindennek a lehető legjutányosabb árakat szabni, úgy mint: egy kis fagyalt 10 kr., egy nagy 15 kr., egy kis hideg kávé 16 kr., egy nagy 22 kr., egy kis jeges kávé 25 kr., egy kis meleg kávé 12 kr., egy nagy 18 kr., egy fekete kávé 12 kr. Továbbá havonként előfizetve, vagy harmincz-jegy kiszolgáltatása mellett:

Egy kis kávé 1 káffel 3 frt.

„nagy kávé 1 „ 4 „

Az illető élvezheti kávéját úgy a piaci cukrász és kávéházi üzletben mint a „Sétatéri kioskban“, minden idő tájban.

A nagy érdemű közönség tömeges látogatását kérve és remélve teljes tisztelettel

Tauffer János,
cukrász és kávéház tulajdonos.

Első magyar gyapjumosó s bizományi részvénytársulat BUDAPESTEN.

Hetedik üléstünk megnyitása alkalmával, mely időszak alatt a gyárszerűleg mosott gyapjuk kelendősege, Németországban létező számos gyapjumosóadák felállítását által megkönnyítették, felhívjuk a t. cz. gyapjutermeleket és kereskedőket, hogy gyapjukat gyárszerű mosás és bizományi eladás végett nekünk adják.

Gyárunk évenkénti 150,000 mázsa gyapju mosására van berendezve, ennél fogva azon helyzetben vagyunk, hogy a hozzánk beérkező gyapjumennyiséget a legelősebb időnyben 3-4 hét alatt megmosathatjuk.

Mi nemcsak a nálunk mosott, hanem az usztatott gyapjuk bizományi eladását is a legjobb áron eszközöljük.

A hozzánk beküldött gyapjuk elszállításáról gyárunkba a pályaudvarról vagy hajóállomásokról mi gondoskodunk, azokat raktározzuk és kivánatra az érték kétharmadáig olcsó kamat mellett előlegeket adunk.

Árjegyzék: mosásdíj izsgyapjuért (Schweisswolle) 3 frt., timárgyapjuért (Gerberwolle) 3 frt 50, hátgyapjuért (Rückenwäsche) 4 frt 25 kr. mázsánként Raktárdíj naponként egy teljes mázsáért fél krajczár, csak már mosott gyapjuért számíttatik. Eladási üzédíj 1 százalék, esetleg ügynök használatánál fél százalék alkuszdíj is.

Részletesebb programokat kivánatra bérmentve küldünk.

(Utánnyomat nem díjazatik.)

Az igazgatóság.

Üzlet helyiség változtatás.

Van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy az eddig bel-monos-torutezában létezett

czukrászatomat

a bel-hiduteza Streicher-féle házhoz az „Europa szálloda“ mellett

tettem át, s azt egészen ujonnan és csinosan berendezve s teljes kényelemmel ellátva, a t. cz. közönség szíves rendelkezésére és pártfogására ajánlom.

(209) (3-6)
Czukrászatom a legfinomabb süteményekkel, csemegékkel, parisi bonbonsokkal dúsán el van látva, s megrendeléseket, minden e szakhoz tartozókat helyben úgy mint vidékre, jutányos áron elfogadok.

Tisztelettel

TAUFFER ADOLF czukrász,
bel-hiduteza az „Europa szálloda“ mellett.